

Utbildningsvetenskaplig kärna 2.2: Specialpedagogiska perspektiv Core of Educational Science 2.2: Special Educational Perspectives

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: CUVK44

Revision: 11.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2021-10-12

Gäller från: VT 2022

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F), Specialpedagogik (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning 74%, Verksamhetsförlagd utbildning 26%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: För studenter antagna till något av följande utbildningsprogram vid Högskolan i Borås:

- Grundläroartutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp
- Grundläroartutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 hp
- Grundläroartutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp
- Ämnesläroartutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 hp

Godkänt resultat i termin 1 samt godkänt resultat på all VFU från tidigare terminer inom ramen för respektive utbildningsprogram.

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Genomgående i kursen behandlas begreppen inkludering, samverkan och empati. Den specialpedagogiska vardagspraktikens konsekvenser diskuteras och analyseras på individ-, grupp- och organisationsnivå. Kursen belyser hur förutsättningar för hållbar utveckling utifrån den sociala och ekonomiska dimensionen kan skapas, i ett inkluderande, samhälleligt och etiskt perspektiv. Grundläggande specialpedagogiska frågeställningar liksom specialpedagogikens roll i grundskolan lyfts fram. I dessa sammanhang behandlas frågeställningar och utmaningar kring heterogena elevgrupper. Identifiering av behov och anpassningar av verksamheten till förmån för elever i behov av särskilt stöd har ett stort utrymme i kursen, liksom relationers betydelse för utveckling och lärande. I kursen diskuteras olika funktionsnedsättningar och socioemotionella svårigheter, i syfte att skapa en god utbildnings- och livssituation för varje individ. Olika samarbetsformer med vårdnadshavare, kommun, landsting och statliga myndigheter belyses.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Kunskap och förståelse

- 1.1 Redogöra för hur specialpedagogiska kunskaper och pedagogers förhållningssätt kan bidra till en hållbar utveckling genom ett inkluderande arbetssätt
- 1.2 Redogöra för kunskaper om funktionsnedsättningar med särskilt fokus på neuropsykiatriska och socioemotionella svårigheter
- 1.3 Identifiera behov på individ-, grupp och organisationsnivå i skolans verksamhet

Färdighet och förmåga

- 2.1 Ge exempel på och problematisera pedagogers empatiska förhållningssätt och relationers betydelse för lärande och utveckling
- 2.2 Analysera och kritiskt granska bemötande, samspel och relationer utifrån ett specialpedagogiskt förhållningssätt
- 2.3 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av källhänvisningsteknik enligt

Harvardsystemet där en relevant och aktuell specialpedagogisk terminologi används

Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 Välja och motivera anpassningar och samverkansinsatser som gynnar elever i behov av särskilt stöd och bidrar till en hållbar utveckling

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning i form av fältdagar

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(IN02) Åtgärder och anpassningar

Gruppinlämning

Lärandemål: 1.3, 3.1

Högskolepoäng: 3,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Barn och elever i behov av särskilt stöd

Individuell redovisning under två litteraturseminarier

Lärandemål: 1.2, 2.1

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE03) Specialpedagogik i praktisk tillämpning

Individuell redovisning av fältdagsuppgift

Lärandemål: 1.1, 2.2

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Jahn, Cajsa, Reuterswärd, Malin, Edfelt, David & Sjölund, Anna (2020). *Autism och ADHD i fritidshemmet: tydliggörande pedagogik*. Första utgåvan [Stockholm]: Natur & Kultur (172 s)

Jakobsson, Inga-Lill & Nilsson, Inger (2019). *Specialpedagogik och funktionsvariationer*. Stockholm: Natur och kultur (utdrag, ca 250 s)

Kinge, Emilie (2000). *Empati hos vuxna som möter barn med särskilda behov*. Lund: Studentlitteratur (131 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2019. (2019). Stockholm: Skolverket (utdrag, 16 s)

Nordgren, Pia M. (2015). Phonological development in a child with autism spectrum condition: case study of an intervention.

Journal of International Research in Communication Disorders, 6 (1), ss. 25-51 (27 s)

Persson, Bengt (2019). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. 4. uppl. Stockholm: Liber (174 s)

Salamanca deklARATIONEN och Salamanca +10. (2006). (Stockholm): Svenska Unescorådet (62 s)

SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet

Sjölund, Anna., Jahn, Cajsa., Lindgren Ann., & Reuterswärd, Malin. (2017). *Autism och ADHD i skolan: handbok i tydliggörande pedagogik*. Stockholm: Natur & Kultur. (194 s)

Skolverkets allmänna råd och kommentarer. Att arbeta med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. (2014). Stockholm: Skolverket (80 s)

Ytterligare litteratur inklusive vetenskapliga artiklar enligt lärares anvisningar kan tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Grundläroutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng
- Grundläroutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundläroutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng
- Ämnesläroutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 högskolepoäng